Quickscan natuurwetgeving Molendijk ong. te Velden

In opdracht van:
Bureau Leefomgeving B.V.

7 november 2024
[redacted] en [redacted]

Faunaconsult
Tegelseweg 3
5951 GK Belfeld
Tel: 077-4642999
www.faunaconsult.nl

Quickscan natuurwetgeving Molendijk ong. te Velden

Opdrachtgever:	Bureau Leefomgeving B.V.
Opstellers/controle:	[redacted] / [redacted]
Veldwerk:	[redacted] en [redacted]

Faunaconsult B.V. werkt volgens de protocollen in de kennisdocumenten van BIJ12. Onze onderzoeken voldoen daarmee aan de landelijk geldende normen en opdrachtgevers hebben een basis om ons aan te spreken op de kwaliteit van de door ons aangeleverde producten. Onze ecologen voldoen aan de deskundigheidseisen zoals gesteld door RVO. We hechten groot belang aan maatschappelijk verantwoord ondernemen en we zijn PSO gecertificeerd.

Inhoud

1 Inleiding 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Doel en status van dit document 3
1.3 Leeswijzer 3
2 Wet- en regelgeving 4
2.1 Inleiding 4
2.2 Bescherming van Natura 2000-gebieden 4
2.3 Natuurnetwerk Nederland 4
2.4 Beschermde planten en dieren 5
3 Werkwijze 6
3.1 Beschrijving van de werkzaamheden 6
3.2 Werkwijze 6
4 Aanwezige beschermde natuurwaarden 7
4.1 Beschrijving plangebied 7
4.2 Natura 2000-gebieden 7
4.3 Natuurnetwerk Nederland 8
4.4 Beschermde planten en dieren 9
5 Mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden 11
5.1 Natura 2000 11
5.2 Natuurnetwerk Nederland 11
5.3 Beschermde planten en dieren 12
6 Conclusies en aanbevelingen 14
6.1 Natura 2000 14
6.2 Natuurnetwerk Nederland 14
6.3 Beschermde planten en dieren 14
Literatuur 15

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Bureau leefomgeving begeleidt de realisatie van een schutterijterrein aan Molendijk ong. te Velden. De voorgenomen ontwikkeling heeft aanleiding gegeven voor deze quickscan natuurwetgeving. Hierin is nagegaan welke effecten de ingreep heeft op lokaal voorkomende beschermde flora en fauna. Daarnaast is nagegaan welke invloed de ingreep heeft op beschermde Natura 2000-gebieden en overige beschermde natuurgebieden.

1.2 Doel en status van dit document

Het risico bestaat dat het plangebied deel uitmaakt van leefgebieden van diverse beschermde soorten. Dit document geeft inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van natuurwetgeving en -beleid en mogelijke effecten als gevolg van het project.

Het doel van dit document is om vast te stellen of de natuurwetgeving de geplande ontwikkeling in de weg staat. De ingreep kan een negatief effect hebben op beschermde natuurwaarden (plant- en diersoorten en bijbehorende leefgebieden) en beschermde gebieden. Dit document geeft aan of en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om te voldoen aan de minimale onderzoekinspanning vanuit de Omgevingswet en het Natuurnetwerk Nederland. Daarnaast worden mitigerende (verzachtende) maatregelen aangegeven om significant negatieve effecten op voorhand te voorkomen en daarmee te voldoen aan de natuurwetgeving.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een korte beschrijving gegeven van de relevante wet- en regelgeving. Hoofdstuk 3 beschrijft de geplande werkzaamheden en de werkwijze van de inventarisaties van de natuurwaarden. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van de beleids- en veldinventarisaties weergegeven. Hoofdstuk 5 beschrijft de effecten van de voorgenomen ingreep op Natura 2000-gebieden, de in en nabij het plangebied aanwezige natuurwaarden, evenals de mogelijke overtredingen op de Omgevingswet. Hoofdstuk 6 geeft de conclusies en aanbevelingen weer.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een korte toelichting gegeven op de juridische bescherming van de Nederlandse natuur. De Wet natuurbescherming (Wnb) verving drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en Faunawet en de Boswet. De Natuurbeschermingswet 1998 zorgde voor de bescherming van (natuur)gebieden; de Flora- en faunawet regelde de bescherming van alle in het wild levende planten- en diersoorten; de Boswet regelde de kap van bomen buiten de bebouwde kom (als bedoeld in de Boswet). Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden en de Wet natuurbescherming is daarin geïntegreerd. Zo wordt in artikel 5.18 van de Omgevingswet gesteld dat er per algemene maatregel van bestuur (AmvB) regels worden gesteld over het verlenen of weigeren van een omgevingsvergunning voor o.a. bouwactiviteiten. In artikel 5.10 van de Omgevingswet is geregeld dat per AmvB voor bepaalde 'flora- en fauna-activiteiten' wordt bepaald dat Gedeputeerde Staten op de aanvraag voor een omgevingsvergunning mogen beslissen. 'Flora- en fauna-activiteiten' zijn de verboden die de Wet natuurbescherming (Wnb) stelde ten aanzien van Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 Wnb); Habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5 Wnb) en Overige beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb).

2.2 Bescherming van Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Het is een verzameling van Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden en Wetlands (die worden beschermd middels de internationale Conventie van Ramsar).

De bescherming van deze gebieden is gebaseerd op internationale verplichtingen en die zijn geïmplementeerd in de Nederlandse regels. In artikel 2.44 van de Omgevingswet is geregeld dat de Minister voor Natuur en Stikstof dergelijke gebieden kan aanwijzen en in artikels 3.58 en 3.59 Besluit kwaliteit leefomgeving (vanaf hier: Bkl) zijn de begrenzing en instandhoudingsmaatregelen geregeld, om de vanuit de Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn gestelde doelen te halen.

De provincies hebben daarnaast de bevoegdheid om bijzondere provinciale landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen. Zij kunnen in een later stadium door de Minister worden toegevoegd aan Natura 2000-gebieden.

Per Natura 2000-gebied zijn (instandhoudings)doelen (voor soorten en vegetatietypen) opgesteld. Iedereen die vermoedt of kan weten dat zijn handelen of nalaten, gelet op de instandhoudingdoelen, nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied kan hebben, is verplicht deze handelingen achterwege te laten of te beperken. Het bevoegd gezag kan schadelijke activiteiten beperken en eisen dat een vergunning wordt aangevraagd, om die vervolgens passend te beoordelen (op grond van artikel 16.53c van de Omgevingswet. Regulier beheer en bestaand gebruik zijn opgenomen in Natura 2000-beheerplannen, de wettelijke basis daarvoor is geregeld in artikel 10.18 van het Omgevingsbesluit (vanaf hier: Ob). Na vaststelling van de beheerplannen hoeft daarvoor geen vergunning aangevraagd te worden.

2.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), vroeger de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd, is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het NNN is gebaseerd op provinciale regelgeving. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;

- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de begrenzing en ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Tot die tijd was de Rijksoverheid hiervoor verantwoordelijk. In het Natuurpact hebben de provincies met het rijk afgesproken om tot 2027 80.000 hectare natuur in te richten. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

De provincies hebben – zoals ook al in paragraaf 2.2 aangegeven - de bevoegdheid om bijzondere provinciale landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen. Veel provincies hebben de Nationale Landschappen (sinds 2011 geen onderdeel meer van nationaal beleid) in hun provinciale beleid opgenomen.

De toetsing van de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied aan het provinciale beleid is opgenomen in hoofdstuk 5.

2.4 Beschermde planten en dieren

De Omgevingswet kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming behoeven:

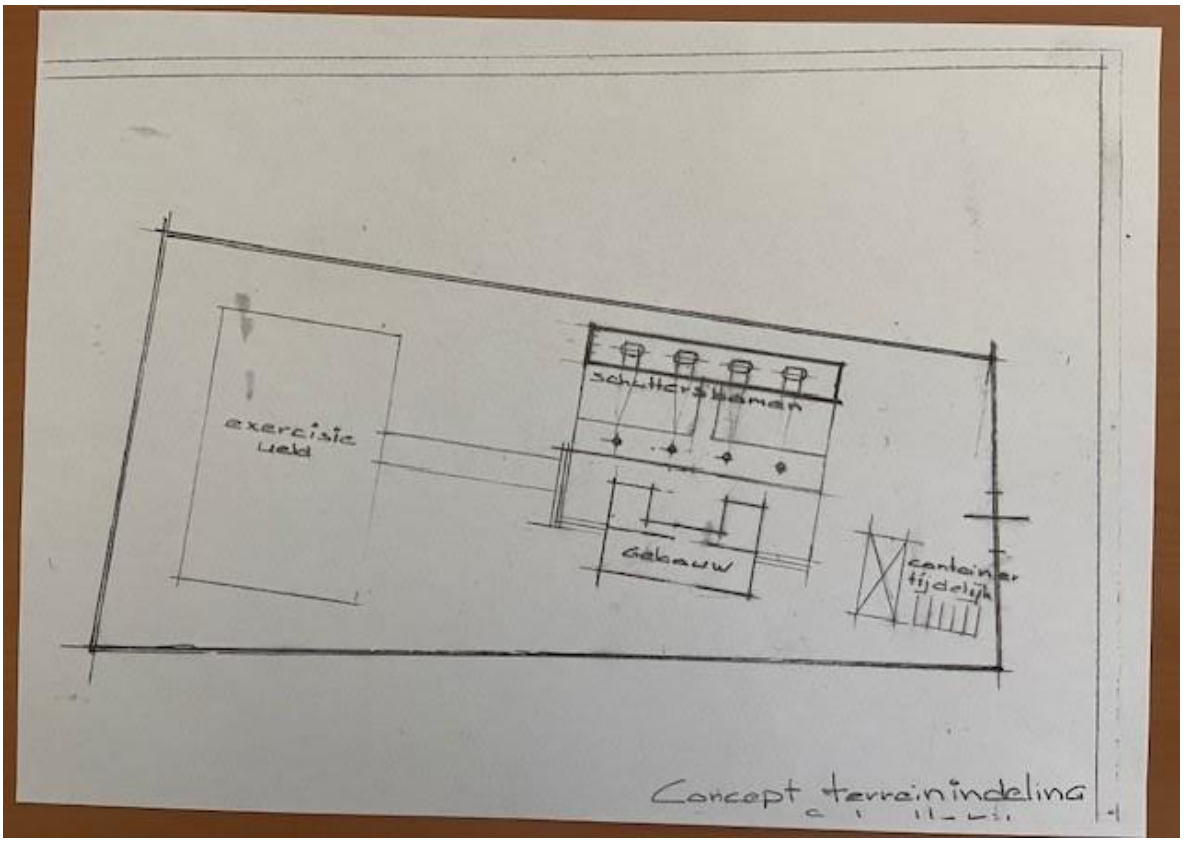
- **Vogels**
  alle vogels in de zin van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 t/m artikel 11.40 van het Besluit activiteiten leefomgeving; vanaf hier: Bal). Verder nemen de meeste provincies de onder de Wet natuurbescherming benoemde vogelsoorten waarvan het nest jaarrond werd beschermd over. Voor een aantal vogelsoorten geldt dat hun nesten jaarrond beschermd zijn, ook als de soort op het moment van de handeling geen gebruik maakt van het nest. Dit is het geval wanneer een vogelsoort jaarlijks terugkeert naar zijn nest en niet of nauwelijks in staat is om elders in zijn leefgebied een vervangend nest te vinden of te maken.
- **Internationaal beschermde soorten**
  alle dieren en planten, genoemd in de bijlagen bij de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 11.46 t/m artikel 11.48 Bal);
- **Overige beschermde soorten**
  in het wild levende soorten genoemd in bijlage IX, onder A en B bij artikel 11.54 (Bal). Onder A vallen een aantal in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. Onder B vallen een aantal vaatplanten. In A vallen onder meer de ‘algemene’ zoogdiersoorten die onder de Wnb bij ruimtelijke ingrepen waren vrijgesteld. Vrijwel al deze soorten zijn door alle provincies eveneens voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld.

De beschermde status van soorten kan echter per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. De Provincie Limburg heeft deze vastgelegd in ‘Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg’ (Gedeputeerde Staten van Limburg, 2017) en Omgevingsverordening Limburg (Provinciale Staten van Limburg, 2023). De laatste is per 1 januari 2024 ingegaan. Dit houdt in dat de meeste soorten die onder de Omgevingswet als beschermde soort zijn aangewezen, ook in de Provincie Limburg worden beschermd.

3 Werkwijze

3.1 Beschrijving van de werkzaamheden

Op een agrarisch veld aan Molendijk ong. te Velden wordt een clubgebouw met schietmasten en een grasveld voor de schutterij gerealiseerd. Hiertoe wordt de bestaande grasvegetatie gedeeltelijk verwijderd. Zie figuur 3.1 voor een schets van de voorgestane situatie.

Figuur 3.1. De voorgestane situatie. Bron: Bureau leefomgeving.

3.2 Werkwijze

De quickscan is uitgevoerd door middel van een veldbezoek en een bronnenonderzoek. Op 22 oktober 2024 heeft Faunaconsult B.V. het plangebied bezocht, evenals de omringende zone. Hierbij werden beschermde planten geïnventariseerd en werd beoordeeld voor welke plant- en diersoorten het plangebied geschikte habitat biedt. Waarnemingen van soorten in het plangebied zijn genoteerd. Met betrekking tot zoogdieren werd speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, holen en potentieel geschikte verblijfplaatsen. Het bureauonderzoek is gebaseerd op vrij verkrijgbare verspreidingsbronnen en waarnemingen van soorten:

- Beschermde SoortenIndicator (BeSI);
- RAVON (www.ravon.nl);
- FLORON (www.floron.nl);
- SOVON (www.sovon.nl);
- Zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl);
- NDFF Verspreidingsatlas (www.verspreidingsatlas.nl).

4 Aanwezige beschermde natuurwaarden

4.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied (zie figuur 4.1 en de foto's op het voorblad) ligt ten noorden van de woonwijk Hasselderheide te Velden (gemeente Venlo). Aan de westzijde van het plangebied bevindt zich de Rijksweg. Verder is de omgeving ingericht met agrarische gebieden, bosgebieden, een begraafplaats en aangrenzend een paardenweiland met stal. Het plangebied zelf bestaat voor een groot deel uit akkerland en een klein gedeelte uit grasland.

Figuur 4.1. Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron: KadastraleKaart.

4.2 Natura 2000-gebieden

In tabel 4.2. is een overzicht weergegeven van de Nederlandse (NL) en Duitse (DU) Natura 2000-gebieden binnen een afstand van 10 kilometer van het plangebied. Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand van het plangebied. Figuur 4.2 laat de ligging van het plangebied zien ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

Tabel 4.2. Overzicht van de natura 2000 gebieden binnen een afstand van 10 km van het plangebied.

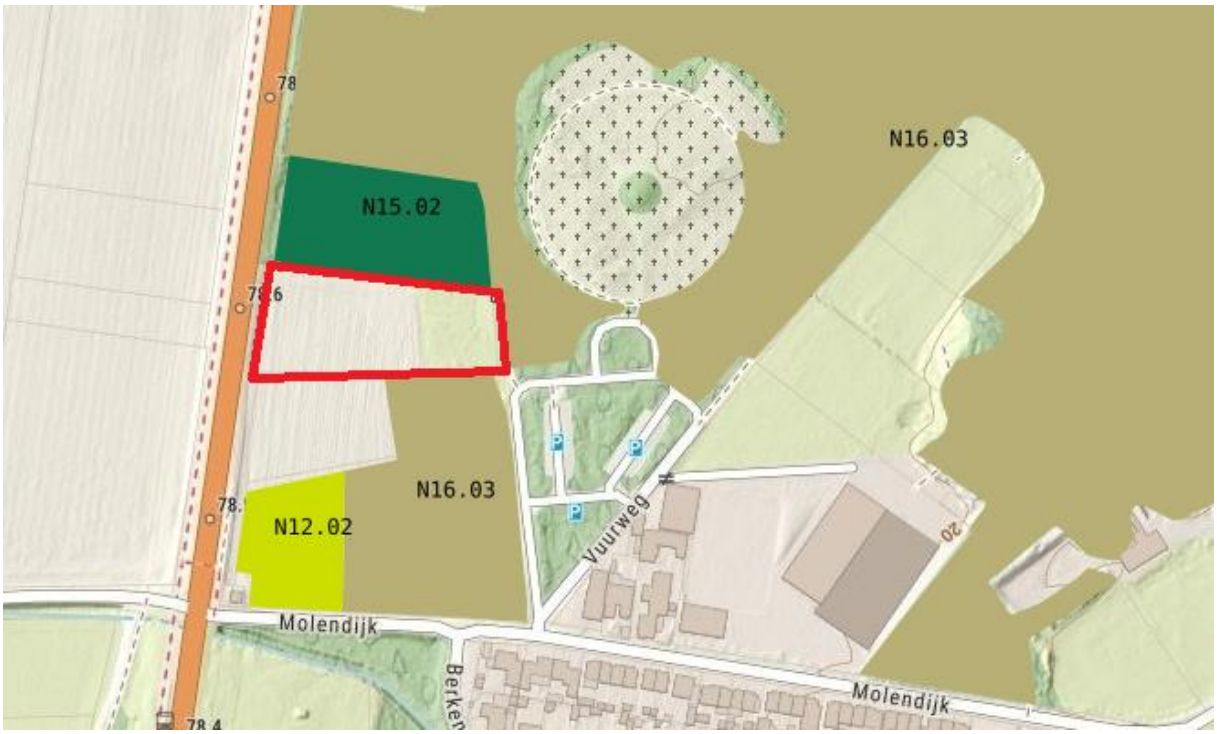
Natura 2000 gebieden	Afstand tot plangebied (km)
Maasduinen (NL)	0,8
Hangmoor Damerbruch (DU)	4,8
Vogelschutzgebiet 'Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg' (DU)	6,5

Figuur 4.2. Natura 2000-gebieden (rood en blauw gearceerd) ten opzichte van het plangebied (rode stip). Bron: Natura 2000 Network Viewer.

4.3 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied grenst aan de noord- en zuidzijde aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het NNN aan de noordzijde bestaat uit het beheertype N15.02 ‘dennen-, eiken-, en beukenbos’ en het NNN aan de zuidzijde uit het beheertype N16.03 ‘Droog bos met productie’ (zie figuur 4.3)

Figuur 4.3. Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het NNN (gekleurde delen; N15.02 = dennen-, eiken-, en beukenbos, N16.03 = droog bos met productie). Bron: Provincie Limburg.

4.4 Beschermde planten en dieren

Zoogdieren en vogels
Volgens BeSI zijn de volgende beschermde zoogdieren en vogels in de omgeving van het plangebied aanwezig: huismus, boombewonende vleermuizen, gebouwbewonende vleermuizen, bunzing, das, haas en ree.

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogels waargenomen: barmsijs, grauwe gans, roodborst, vink, koolmees, boomkruiper, goudhaantje, gaai en keep. In het plangebied bevinden zich geen gebouwen. Daarmee is het voorkomen van huismusnesten, gierzwaluwnesten en verblijven van gebouwbewonende vleermuissoorten in het plangebied uitgesloten.

Bomen zijn in het plangebied eveneens afwezig; de bomen en struiken direct buiten het plangebied (de bosrand en de enkele bomen aan de zuidzijde) bevatten geen eekhoornnesten, (roof)vogelnesten of holtes. Door de afwezigheid van holtes is het voorkomen van verblijven van boombewonende vleermuissoorten en uilennesten direct rond het plangebied uitgesloten. Het is wel mogelijk dat algemene vogelsoorten als de veldleeuwerik gedurende het broedseizoen in de grasvegetatie in het plangebied gaan broeden. Daarnaast fungeert de bosrand mogelijk als vaste vliegroute of foerageergebied voor vleermuizen. Omdat vaste vliegroutes en foerageergebieden onder de Omgevingswet als rustplaats worden gezien, is een aantal vleermuissoorten in tabel 4.4 opgenomen.

Dassenburchten, -wissels, -latrines etc. zijn in het plangebied afwezig. Ook in het bos zijn binnen 100 meter geen dassenburchten waargenomen. Voor kleine marterachtigen is er onvoldoende dekking in het plangebied zelf, maar ze maken mogelijk wel gebruik van de dekking van de bosrand aan de noord- en oostzijde van het plangebied om in het grasland te jagen. Algemene zoogdieren als de veldmuis kunnen wel in het plangebied voorkomen.

Amfibieën en andere diersoorten
Volgens BeSI zijn de volgende beschermde amfibieën in de omgeving van het plangebied aanwezig: alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en levendbarende hagedis.

In en rond het plangebied zijn geen wateren aanwezig. Wateren die als voortplantingswater of leefgebied voor amfibieën en vissen kunnen dienen zijn in en rond het plangebied dus afwezig. Het is wel mogelijk dat algemene amfibieënsoorten als de gewone pad en bruine kikker delen van het plangebied als landhabitat gebruiken. Reptielen als de levendbarende hagedis zijn wegens het aanwezige biotoop (merendeels akker en een klein gedeelte weiland) niet te verwachten in het plangebied. Wel kunnen ze eventueel gebruik maken van de bosrand en het struweel maar deze blijven echter ongemoeid. Andere soorten, die beschermd zijn onder de Omgevingswet, zijn evenmin in het plangebied te verwachten.

Planten
In het plangebied zijn alleen algemene, niet-beschermde planten waargenomen als paardenbloem, vingerhoedskruid, vogelmuur, ridderzuring, witte klaver, Canadese fijnstraal, winterpostelein, akkerdistel, smalle weegbree, echte kamille, zwarte nachtschade, grote weegbree, akkerkers, braam, perzikkruid en paarse dovenetel. Het bosgebied ten noorden van het plangebied is ook onderzocht en hier zijn alleen algemene, niet-beschermde planten waargenomen als braam, Amerikaanse eik, zomereik, hondsdraf, lijsterbes, ruwe berk, kastanjeboom, hulst en taxus.

Tabel 4.4 geeft de beschermde soorten weer die (mogelijk) een nest, voortplantings- of rustplaats in het plangebied hebben.

Tabel 4.4. (Potentieel) in het plangebied voorkomende beschermde soorten. Het beschermingsregime van de soorten in de Omgevingswet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	Vogels	Internationaal beschermde soorten	Andere beschermde soorten
Algemene in grasvegetatie broedende vogels	X		
Gewone grootoorvleermuis *(Plecotus auritus)*		X	
Laatvlieger *(Eptesicus serotinus)*		X	
Ruige dwergvleermuis *(Pipistrellus nathusii*)		X	
Gewone dwergvleermuis *(Pipistrellus pipistrellus*)		X	
Veldmuis (*Microtus arvalis*)			X
Bosmuis (*Apodemus sylvaticus*)			X
Rosse woelmuis (*Myodes glareolus*)			X
Bruine kikker (*Rana temporaria*)			X
Gewone pad (*Bufo bufo*)			X

5 Mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden

5.1 Natura 2000

Door de voorgenomen werkzaamheden kan verstoring door geluid en beweging optreden. Deze effecten zijn zeer lokaal; bovendien ligt het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Maasduinen' op een afstand van circa 750 meter van het plangebied. Vanwege de afstand verwachten wij van de voorgenomen werkzaamheden geen direct effect op bovengenoemd Natura 2000-gebied.

Het hierboven genoemde Natura 2000-gebied bevat tenminste één stikstofgevoelig habitattype, dat te maken heeft met overbelasting door stikstof. De bouw en het gebruik van het clubgebouw en de extra verkeersbeweging zullen tijdelijk leiden tot wat stikstofuitstoot. Door de geringe omvang van de werkzaamheden en vanwege de afstand tussen de Natura 2000-gebieden en het plangebied verwachten wij echter geen significant effect op bovengenoemd (en verder van het plangebied gelegen) Natura 2000-gebied(en).

5.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied grenst aan het NNN (zie figuur 4.3). De komst van een schietbaan zal een verstorende werking hebben op dieren in het NNN. Het gaat daarbij met name om de effecten van geluid, van de zichtbare aanwezigheid van mensen en van kunstlicht.

Niet continu aanwezige harde geluiden (zoals op een schietbaan) blijken een verstorende werking te kunnen hebben op het foerageergedrag van sommige vleermuissoorten (Zoogdiervereniging, z.j.). Onderzoek van Krijgsveld et al. (2012) liet zien dat gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen daags na een luidruchtig dancefestival (dat tot 23.00 uur doorging) weer aanwezig waren om te foerageren. Tijdelijk hard geluid lijkt dus geen blijvende verstoring op het foerageergebied van vleermuizen te hebben. Het onderzoek van Krijgsveld et al. (2012) heeft verder aangetoond dat hard geluid (tot 98 dB(A) bij een ransuilennest) tijdens het dancefestival geen (ernstig) verstorende factor op 31 (van de in totaal 32) broedgevallen van blauwe reiger (15), meerkoet (12), merel (1), fuut (2) en ransuil (1) had, maar de langere aanwezigheid van veel mensen op korte afstand van één enkel nest (meerkoet) wel. Hierbij moet worden opgemerkt dat het verstoorde meerkoetennest een niet voor mensen afgeschermd nest was, zonder eieren of jongen (Krijgsveld et al., 2012). Omdat er tijdens trainingen en wedstrijden op de schietbaan geen mensen in het NNN zullen komen, is het te verwachten dat door de aanwezigheid van mensen in gebruik zijnde vogelnesten in het NNN niet noemenswaardig zullen worden verstoord.

Het is de vraag welk effect het harde geluid, dat gepaard gaat met het schieten, zal hebben op dieren in het NNN. Vooral de kogelinslag zal een hard geluid maken (harder dan het geluid dat het door het schot wordt veroorzaakt). In de specifiek voor de locatie uitgevoerde geluidstudie (Meelkop, 2024) wordt een Lknal van 82 dB(A) verwacht op de circa 100 meter van de te plaatsen kogelvanger gelegen begraafplaats. H.G.M. Meelkop (2024) bepaalde geen Lknal voor het aan het plangebied grenzende NNN, maar omdat de kogelvangers vlak naast het NNN zullen worden opgesteld, verwacht hij (pers. med.) op de grens van het NNN-gebied een Lknal die boven de 98 dB(A) ligt. Deze waarde is echter niet te vergelijken met de door Krijgsveld et al. (2012) genoemde hoogste waarde van 98 dB(A). Lknal en Lmax zijn immers niet met elkaar te vergelijken, omdat Lknal een kortere integratietijd heeft dan Lmax. In algemeenheid kan gesteld worden dat geluiden die geassocieerd worden met gevaar (zoals schoten van jagers) al verstorend kunnen werken zodra ze maar detecteerbaar zijn boven het achtergrondlawaai (Krijgsveld et al., 2022). Hierdoor is het volgens ons (Faunaconsult) duidelijk dat het geluid van de kogelinslagen een negatief effect op het NNN zal hebben.

Ook verlichting kan een negatief effect op het NNN hebben. De verwachting is dat dit vooral geldt voor vleermuizen. Het aspect verlichting is daarom uitgewerkt in paragrafen 5.3 en 6.3 (onder vleermuizen).

5.3 Beschermde planten en dieren

- Door de grasvegetatie tijdens het broedseizoen te verwijderen, leidt dit mogelijk tot verstoring of sterfte van broedende vogels, hun jongen en/of hun eieren. Ook kan dit leiden tot de vernietiging van een beschermd nest.

- De bosrand fungeert mogelijk als vaste vliegroute of foerageergebied voor vleermuizen. Indien er vanaf het plangebied buitenverlichting op de bosrand wordt gericht, kan dit een verstoring van de vliegroute opleveren.

- Bij de werkzaamheden kunnen voortplantings- en of rustplaatsen van algemene beschermde zoogdieren en amfibieën worden verstoord. Individuen kunnen hierbij worden verstoord en/of gedood.

In de volgende tabel zijn de mogelijke overtredingen van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet weergegeven. In hoofdstuk 6 wordt uitgelegd hoe deze overtredingen kunnen worden voorkomen.

Tabel 5.3. Mogelijke overtredingen van algemene verbodsbepalingen van de Bal.

Soort	**Categorie**	**Art. 11.37 lid 1**	**Art. 11.46 lid 1**	**Art. 11.54 lid 1**
Algemene in grasvegetatie broedende vogelsoorten	Vogels	a,b,d		
Vleermuizen	Internationaal beschermde soorten		b,d	
Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën	Overige soorten			a,b

De letters in de tabel corresponderen met die van de onderstaande verboden:

Artikel 11.37, lid 1 (vergunningplichtige / schadelijke handelingen Vogelrichtlijnsoorten)
a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Artikel 11.46, lid 1 (vergunningplichtige / schadelijke handelingen Habitatrichtlijnsoorten)
a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Artikel 11.54, lid 1 (vergunningplichtige / schadelijke handelingen andere soorten)
a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

De onder (a) en (b) genoemde verboden zijn niet van toepassing op de bos-, huisspits- en veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende ervan of roerende zaken bevinden (artikel 11.54, lid 2 Bal).

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Natura 2000

De plannen zullen naar onze mening waarschijnlijk geen effect op de natuurwaarden in Natura 2000-gebieden hebben. Om elk risico uit te sluiten, is het echter te overwegen de te verwachten stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te laten bepalen. Indien daaruit blijkt dat er een significante toename is te verwachten, is er een vergunning nodig op grond van artikel 5.1, lid 1a van de Omgevingswet.

6.2 Natuurnetwerk Nederland

Door de werkzaamheden gaat er geen NNN verloren, maar het geluid van het schieten en de kogelinslag zal wel negatieve effecten op de natuurwaarden in het NNN hebben. Vooralsnog zijn deze effecten in de Provincie Limburg niet te kwantificeren, maar in Noord-Brabant wordt een grenswaarde van 52 dB als drempelwaarde gehanteerd voor stilte (Provincie Noord-Brabant, 2023). Bij de provincie Limburg dient te worden nagegaan of zij de komst van het schutterijterrein, vanwege de negatieve effecten op het NNN wil toestaan, en hoe daar eventueel voor dient te worden gecompenseerd.

6.3 Beschermde planten en dieren

Algemene in grasvegetatie broedende vogels
In de grasvegetatie in het plangebied komen mogelijk beschermde vogelnesten voor tijdens het broedseizoen. Het gaat om vogels waarvan het nest niet jaarrond wordt beschermd of als strenger beschermd wordt beschouwd. Hiervoor zijn maatregelen die negatieve effecten voorkomen wel verplicht. Verstoring van broedvogels en vernietiging van vogelnesten kan worden voorkomen door de vegetatie buiten de periode 15 maart – 15 juli (het broedseizoen van de meeste vogels) te verwijderen. Door naleving van deze maatregel worden ten aanzien van vogels geen overtredingen op de Omgevingswet begaan. Omdat vogels sporadisch ook buiten de periode 15 maart – 15 juli broeden, kan het verwijderen van opgaande vegetatie toch leiden tot overtreding van de Omgevingswet. Indien blijkt dat er broedende vogels aanwezig zijn, dan mogen deze niet worden verstoord. Ook mogen in gebruik zijnde nesten niet worden vernield.

Vleermuizen: verstoring vliegroute/foerageergebied
De bosrand aan de noord- en oostzijde van het plangebied fungeert mogelijk als vaste vliegroute en/of foerageergebied van vleermuizen. Deze bomen blijven behouden maar om verstoring van vleermuizen te voorkomen, mag er tot op een afstand van 10 meter van deze bomen alleen vleermuisvriendelijke buitenverlichting worden geplaatst; van de bomen af omlaag gerichte straatverlichting, met een scherpe bundel, zoals ledlampen. Hierbij kan worden gekozen voor amberkleurige UV-vrije led armaturen (Zoogdiervereniging, 2011) of rood licht (Spoelstra et al, 2017).

Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën
In het plangebied komen mogelijk zoogdieren en amfibieën voor, die onder de Omgevingswet zijn beschermd. Het gaat om algemeen voorkomende soorten (zogenaamde andere soorten), waarvoor in Limburg een vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en beheer en onderhoud. Dit houdt in dat deze soorten verstoord mogen worden, zonder dat daar vooraf een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten voor is verkregen (deze zijn opgenomen in Bijlage X van de Omgevingsverordening Limburg; Provinciale Staten van Limburg, 2023). Wel geldt altijd de Zorgplicht (artikel 11.28 Bal); deze houdt in dat nadelige gevolgen voor dieren en planten altijd zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Om aan de algemene zorgplicht te voldoen, moeten dieren die tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen, zo snel mogelijk naar een aangrenzende locatie buiten het plangebied worden verplaatst.

Literatuur

- Gedeputeerde Staten van Limburg. 2017. Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg. Provinciaal blad nr. 5634.
- Krijgsveld, K.L., R. J. Jonkvorst en F. van der Vliet. 2012. Effecten van dancefestival Amsterdam Open Air op broedvogels. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Krijgsveld, K.L., B. Klaassen en J. van der Winden. 2022. Verstoring van vogels door recreatie. Literatuurstudie van verstoringsgevoeligheid en overzicht van maatregelen. Deel 1 hoofdrapport & deel 2 soortbesprekingen. Vogelbescherming Nederland, Zeist.
- Meelkop, H.G.M. 2024. Akoestisch onderzoek toelaten locatiegebonden activiteit (Ow) Molendijk (ong.) Velden. In opdracht van: Bureau Leefomgeving B.V. HMB B.V., Maasbree.
- Ministerie van Economische Zaken, 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Provincie Noord-Brabant. 2023. Handreiking natuurcompensatie Noord-Brabant.
- Provinciale Staten van Limburg. 2023. Omgevingsverordening Limburg. Provinciaal blad 2023, 14198.
- Spoelstra, K, R.H.A. van Grunsven, J.J.C. Ramakers, K.B. Ferguson, T. Raap, M. Donners, E.M. Veenendaal en M. E. Visser. 2017. Response of bats to light with different spectra: light-shy and agile bat-presence is affected by white and green, but not by red light. The Royal Society Publishing. www.rspb.royalsocietypublishing.org
- Zoogdiervereniging, 2011. Een vleermuisvriendelijke kleur voor verlichting. www.zoogdiervereniging.nl/een-vleermuisvriendelijke-kleur-voor-verlichting.
- Zoogdiervereniging. z.j. Verstoringsgevoeligheid van vleermuizen voor geluid. Link: https://www.vleermuizenindestad.nl/node/93.html.